

стаи за подготовка на домашните (занимални) в ромските училища явно още не води до желаните резултати. Освен това цитираното съобщение показва в какви образователни институции трябва да бъдат приемани ромските деца. Дали с това се полагат основите и на описания по-долу вид училища, не може да се каже със сигурност. Във всеки случай обаче в ръководството на БКП, изглежда, си пробива път едно различно виждане за ромските училища, най-вероятно вследствие на постановлението от 1962 г. и на неуспеха на досегашната образователна политика. Това ново отношение предвижда отново разделяне на училищата и благоприятства провеждането на експерименти.

2.3.2.4. Основни училища със засилено трудово обучение (ОУЗТО)

Тези училища¹²⁸ възникват от средата на 60-те години. През 1966 г. местният народен съвет в Пловдив решава да проведе експеримент в населения предимно с роми квартал Столипиново. В учебния план на училището влиза и предметът трудово обучение, в който децата трябва да се научат на един по-висок трудов морал и да добият основни познания по различните професии. Освен това новият предмет трябва да направи посещаването на училище по-привлекателно; така високият процент на отсъствията, който дотогава варира между 60-70%, трябва да се намали и да се подобрят слабите оценки на учениците „с нисък бит и култура“. Понеже експериментът в Пловдив протича обнадеждаващо – процентът на отсъствията спада до 20-30%, моделът, съкратено наречен ОУЗТО, се възприема в цялата страна. За съжаление няма данни за броя на тези

¹²⁸ Най-точните сведения за този вид училища произхождат от българското Министерство на образованието. Става дума за едно съобщение, подписано от Д. Димитров и датирано от 26.2.1991 г. за развитието и проблемите на ОУЗТО, към което са прибавени списък на наличните ОУЗТО и препоръка за реструктурирането на наблюдението върху тези училища. Копие от този текст, който е изпратен и на организацията „Рома“, ми бе любезно предоставено от Е. Марушиакова. Съдържанието му допълва откъслечните информации на *Тотова, I. The Gypsies...* p. 58, *Crowe, D. History...* p. 25 ff. и *Destroying Ethnic Identity: The Gypsies of Bulgaria*, p. 30. Показателно е, че този вид училища не се появява в нито един от известните ми публикувани закони за учебното дело или в съответните разпоредби.